

²⁰Azért ezt mondta az ÚR: Mivel már igen sok a jajkiáltás Sodoma és Gomora miatt, és vétküik igen súlyossá vált, ²¹lemegyek, hogy megnézzem: vajon csakugyan a hozzám fölhatolt jajkiáltás szerint cselekedtek-e, vagy sem. Tudni akarom. ²²Amikor a férfiak megfordultak, és elindultak Sodoma felé, Ábrahám még ott állt az ÚR előtt. ²³Hozzálépett Ábrahám, és ezt kérdezte: Vajon elpusztítod-e az igazat is a bűnössel együtt? ²⁴Hátha van ötven igaz ember abban a városban? Akkor is elpusztítod, és nem bocsátasz meg annak a helynek azért az ötven igazért, akik ott laknak? ²⁵Távol legyen tőled, hogy ilyet tégy, hogy megöld az igazat a bűnössel együtt, és úgy járjon az igaz is, mint a bűnös. Távol legyen tőled! Vajon az egész föld bírása nem tenne-e igaz ítéletet? ²⁶Az ÚR így felelt: Ha találok Sodoma városában ötven igazat, megkegyelmezek értük az egész helynek. ²⁷Ábrahám újból megszólalt: Tudom, merész dolog, hogy szólok az én Uramnak, bár én csak por és hamu vagyok. ²⁸De ha az ötven igaznak öt híja lesz, elpusztítod-e az öt miatt az egész várost? Ő ezt felelte: Nem pusztítom el, ha találok ott negyvenötöt. ²⁹Ismét szólt hozzá, és ezt kérdezte: Hátha negyven található ott? Az ÚR így felelt: Nem teszem meg a negyvenért. ³⁰Ne induljon föl az én Uram, hogy beszéljek - szólt Ábrahám -, de hátha csak harminc található ott? Ő így felelt: Nem teszem meg, ha találok ott harmincat. ³¹Ábrahám ezt mondta: Tudom, merész dolog, hogy szólok az én Uramnak: hátha húsz található ott? Ő így felelt: Nem pusztítom el a húszért. ³²Ábrahám ezt mondta: Ne induljon föl az én Uram, hogy még egyszer szólok: de hátha csak tíz található ott? Ő így felelt: Nem pusztítom el a tízért. ³³Amint az ÚR bevégezte beszélgetését Ábrahámmal, eltávozott, Ábrahám pedig visszatért lakóhelyére.

Kedves Testvéreim!

Szerda délelőtt lelkészi körben igehirdetési előkészítőt tartottam erre a vasárnapra készülve, az imént felolvasott bibliai szakaszból. Akkor azt mondtam lelkész testvéreimnek: nagy dilemma az igehirdető előtt, hogy melyik aktuális eseményt építse bele az igehirdetésébe. A legjobb, ha nem ezekből indulunk ki, hanem az igéből. Arra gondoltam, hogy erőltetett lenne a 48-as eszméket, vagy éppen a pápaválasztást felhozni, bár mindkét eseményben lehetne kapcsolópontokat találni. A hétvégi hó helyzet is jó aktualizálást hozhatna, de ma is azt mondom: az imádságainkban legyenek ott ezek a talán történelemkönyvekbe kerülő események, mi pedig figyeljünk oda a jól ismert igékre.

Igen, mert Ábrahám története a Szentírás legismertebb szakaszai közé tartozik. Annak idején, amikor többször is elhatároztam, hogy most nekiállok és az elejétől a végéig elolvasom a Bibliát, akkor Ábrahám történetéig mindig eljutottam. Hittanórákon ezek a történetek évről évre előkerülnek. Hittanversenyen biztos, hogy van Ábrahámos történet. Miért olyan fontos a zsidó nép ősatyjának élettörténete? Azért, mert az Újszövetség úgy beszél róla, mint a hit példaképéről: Pál a Galatákhöz írt levelében idézi azt a mondatot, ami miatt ezt tanítja az Úsz: „Ábrahám hitt az Istennek, és Isten őt azért igaznak fogadta el.”

Igaz. Mit jelent igaznak lenni? Hogy mai alapigénket is helyesen értsük, először azt gondolom, ezt a fogalmat kell tisztáznunk. Többször feltették már a kérdést: mi van azokkal az emberekkel, akik nem hisznek az Istenben, de jó emberek. Akik segítenek másokon, akik jobban betartják a 10 parancsolatot, mint a templomba járók. Őket nem szereti Isten?

Az a baj, hogy az embert mindig a tettei után ítéljük meg. Nézd meg, hogy hogyan él, mit tesz, hogy hogyan beszél. Hiszen Jézus is azt mondta, hogy gyümölcseiről ismeritek meg a fát... Igen, de amikor Jézus erről beszélt, akkor azokról szól, akik csak a szavaikkal tisztelik az Istent és a másik embert. Amikor a fordítottjával keresi meg a gazdag ifjú, akkor azt mondja: az Isten országába jutás az embereknek lehetetlen, és csak az Istennél lehetséges. Igaznak lenni, tehát nem azt jelenti, hogy jó dolgokat teszek, és ezért kiérdemlem Isten bizalmát, hanem azt jelenti, hogy hiszek Istenben, és ő ezért – annak ellenére, hogy nem tökéletes az életem azt mondja nekem: elfogadlak, mert szeretlek.

Igaznak lenni, tehát azt jelenti, hogy Isten elfogad engem a hitem miatt.

Gyakran felmerül, hogy kié az első lépés: Istené, aki igaznak fogad el? Vagy az enyém, aki hiszek benne.

Mai alapigénk azt gondolom fontos eligazítást ad ebben a kérdésben.

²⁰Azért ezt mondta az ÚR: Mivel már igen sok a jajkiáltás Sodoma és Gomora miatt, és vétküik igen súlyossá vált, ²¹lemegyek, hogy megnézzem: vajon csakugyan a hozzám fölhatolt jajkiáltás szerint cselekedtek-e, vagy sem. Tudni akarom.

Az előzmények: Isten meglátogatja Ábrahámot Mamré tölgyesében. Három férfi áll meg Ábrahám előtt, akiket ő megvendégel. Később derül ki számára, hogy angyalokkal találkozott, illetve, az egyik férfi képében maga Isten beszélt vele. Ez az alak közli Ábrahámmal, hogy Sodomába megy. Sodomáról már korábban megtudhattuk, hogy igen bűnös város. A bűn azt jelenti, hogy semmiféle törvényt nem tisztelnek.

Az utóbbi hetekben igencsak elhanyagoltam az akváriumunkat. A halak önmaguktól csak termelik a sok ételmaradékot, üledékanyagot. Egyszer csak azt vettük észre, hogy a szűrőberendezés nem igazán működik. Ki kellett mosni a benne lévő szivacsot, annyira felhalmozódott a szennyeződés. Még időben észrevettük és nem okozott nagyobb bajt. Egyébként a halak megbetegszene, pusztulni kezdenek.

Az Isten nélküli állapot az ember életében azt jelenti, mint az akvárium életében az ember nélküliség. Lehet élni egy darabig, a legerősebb felfalja a gyengét, de ez csak egy ideig működik, amíg van levegő, amikor már az is elfogy,

akkor jön a teljes pusztulás. Ítélet vasárnapja van. Ítélj meg Istenem, és ments meg engem... imádkoztuk a kezdő zsoltárban. De vajon tényleg kérjük-e, várjuk-e Isten ítéletét. Vajon tényleg szeretnénk-e, hogy lejöjjön hozzánk, és megnézze, hogyan is állunk a saját piszkunkkal. Szeretnénk-e, hogy kitakarítsa az akváriumot?

Isten alászáll, hogy megnézze Sodomát? Miért? Nem látja, nem tudja, hogy mi történik ott? Miért kell lejönnie?

Jézus eljöveteleig, csak találgattak. A Biblia egyik legrégebbi írott története ez a történet. A zsidóságban elképzelhetetlen volt, hogy Isten személyesen a földön megjelenjen. Angyalokon keresztül, igen, felhőben, tűzszlopban, persze. De, hogy személyesen?! Itt mégis ezt olvassuk, és csak Jézus eljöveteleiben válik érthetővé, hogy mit is jelent Isten személyes jelenléte.

Jézus maga beszél erről: Isten nem azért küldte el a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem, hogy üdvözüljön a világ általa.

Isten nem elítélni akarja Sodomát és Gomorát, hanem megmenteni. És ezért lép oda ahhoz, akit már megmentett: Ábrahámhoz is, mert az a szándéka, hogy megmentse őket. De szükség van egy közbenjáróra, egy tanúra. Ez a tanú lesz Ábrahám, aki a bírósági tárgyaláson majd alkuba kezd.

De még mielőtt ez megtörténik, figyeljünk oda egy apró mozzanatra, amely mellett el szoktunk siklani: *22Amikor a férfiak megfordultak, és elindultak Sodoma felé, Ábrahám még ott állt az ÚR előtt. 23Hozzálépett Ábrahám, és ezt kérdezte: Vajon elpusztítod-e az igazat is a bűnössel együtt?*

Hozzálépett Ábrahám... Az eredeti héber szó jelentése: közeledni valaki felé. Ábrahám közeledett Isten felé, és azt gondolom ez a közeledés a kulcs ahhoz, hogy megértsük ennek a szakasznak a mai üzenetét.

Ábrahám, mint ember közelebb kerülhetett Istenhez, mert az Isten közel jött hozzá, az otthonába ment.

Látogatások kapcsán megfigyeltem valamit: aki beenged az otthonába, azzal közelebb kerülünk egymáshoz. Kialakul egyfajta bizalmi szál.

Jézusban Isten egészen közel jött az emberhez. Belépett az otthonainkba, belépett az életünkbe. Vajon mi is megtesszük-e azt a lépést, amit Ábrahám megtett, azért, hogy beszélgetésbe kezdjen vele. A tanítványok elhívásánál is azt olvastuk: Jézus odalép, megszólítja őket, majd ők lépnek, és indulnak, hogy kövessék őt.

Isten nem tétlenségre szólított bennünket. Elindulni felé, közeledni hozzá. Az első lépés az övé, de vajon követi-e az ő lépését a mienk?

Esküvőnkre készülve elmentünk keringőt tanulni egy tánctanárhoz, aki összeállított egy koreográfiát. A terem két végéből indultunk, kis csengők hangjára, és ahogy egyre több hangszer kapcsolódott be a zenébe, úgy közeledtünk mi is egymáshoz. Amikor már egészen közel jártunk még megkerültük egymást, és utána következett az egymásba kapaszkodás, a közös tánc, ami után már nem volt szabad egymást elengedni. Az egymásra találás szimbóluma, amelynek a gyökere az Isten és ember egymásra találásában van. Közeledni egymáshoz, a világ zajában, a hangszerek sokaságában. Belekapaszkodni Istenbe, és hagyni, hogy ő vezessen, ahogy a keringőben a férfi vezeti a nőt.

Ábrahám, így lép közelebb Istenhez, aki ezzel a bizalmába fogadja. És Ábrahám érzi ezt, ezért kezd el egyre bátrabban alkudozni, nem tiszteletlenül, hanem a legmélyebb alázattal. Emlékeztetve Istent kegyelmére és szeretetére, amelyet ő maga is megtapasztalhatott élete során számtalanszor: *Vajon elpusztítod-e az igazat is a bűnössel együtt?*

24Hátha van ötven igaz ember abban a városban? Akkor is elpusztítod, és nem bocsátasz meg annak a helynek azért az ötven igazért, akik ott laknak? 25Távol legyen tőled, hogy ilyet tégy, hogy megold az igazat a bűnössel együtt, és úgy járjon az igaz is, mint a bűnös. Távol legyen tőled! Vajon az egész föld bírója nem tenne-e igaz ítéletet?

Ábrahám alkudozása mindamelllett, hogy figyelmeztet bennünket is, hogy vajon imádkozunk-e másokért, vajon megteszünk-e mindent, hogy Istenhez imádkozzunk embereket, mégis egy másik imádságra, egy másik közbenjárásra emlékeztethetnek:

Jézus közbenjáró imádságát (Jn 17.), nem lehet röviden összefoglalni, most csak egy jellemző mondatot olvasok belőle: Atyám, azt akarom, hogy akiket nekem adtál, azok is ott legyenek velem, ahol én vagyok, hogy lássák az én dicsőségemet, amelyet nekem adtál, mert szerettél engem már a világ kezdete előtt.

Jézus imádkozik a tanítványaiért, imádkozik értünk, hogy senki el ne vesszen.

Sodoma és Gomora elveszett, mert Isten nem talált ott 10 igaz embert, 10 embert, aki hitt volna benne.

De miért csak 10-ig megy el Ábrahám, tehetnénk fel a kérdést. Azért, mert ő a szerinte való végsőkéig megy el. 10 igaz. A zsidóságban a mai napig 10 zsidó férfi kell a tóra olvasásához és bizonyos imádságok elmondásához. A legkisebb szám ez a közösségben. És Ábrahám közösségben gondolkodik, mert közösségben él, mert a közösségért imádkozik. Az ő szempontjait nézve ez a minimum ameddig elmehet.

Ábrahám minden tőle telhetőt megtett. Ahogy Isten is, csak nem ott és nem úgy, ahogy Ábrahám elgondolta, vagy, ahogy az a mi számunkra logikus lenne.

Hiszen – bár itt a földön sokszor azt érezzük, hogy ítélet alatt vagyunk, hiszen a körülvesz bennünket a pusztulás, és elég egy hófúvás ahhoz, hogy mindjárt az apokalipszis lovasait lássuk, de mégis tudhatjuk, hogy az igazi ítéletet Isten átadta annak a kezébe, aki nemcsak a 10-ig ment el, hanem azt mondta: én őértük odaszentelem magam...

Jézus a végsőkéig elment, az egyig, hogy a mi életünk ne Sodomaként dőljön romokba, hanem, hogy Isten minket is, ahogy egykor Ábrahámot igaznak mondjon a hitünk, a benne, mint személyes megváltónkban való hitünk miatt.

Közeledhetünk Istenhez. Lépünk felé, lépünk egy lépést ma is a kereszt felé, ahol ő velünk párbeszédet szeretne kezdeni, és folytatni.